

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4Csp/66/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221201752
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbara Fedurcová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8221201752.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Barbarou Fedurcovou v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzska republika, konajúceho na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočky zahraničnej banky, so sídlom Bratislava - Staré Mesto, Karadžičova 2, IČO: 47258713, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Bratislava - Staré Mesto, Ventúrska 16, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: V. T., D.: XX.XX.XXXX, N. R., N. XXX/X, o zaplatenie 552,96 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 463 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 06.04.2022 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

III. Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 68%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 23.09.2021 voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 552,96 Eur spolu s úrokom z dlžnej úverovej istiny vo výške 24% ročne zo sumy 464 Eur od 17.01.2019 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 534,96 Eur od 17.01.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom 05.06.2018 zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb. Obsahom tejto úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000 Eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného v úverovej zmluve, ako aj záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý revolvingový úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Podľa tejto zmluvy bol žalovaný oprávnený čerpať revolvingový úver formou financovania nákupu tovaru, resp. služieb v obchodných miestach, ktoré akceptujú túto kartu, výberom finančných prostriedkov v hotovosti pomocou karty v miestach na to určených, prevodom na účet určený žalovaným alebo iným dohodnutým spôsobom, a to aj použitím informačných technológií. Žalovaný takto po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 464 Eur, tak že sumu 463 Eur čerpal financovaním na účet predajcu a sumu 1 Euro predstavujú poplatky. Žalovaný však svoj záväzok splácať takto poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Žalovaný do dňa podania žaloby zaplatil celkom sumu 0 Eur. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok žalobca vyhlásil 16.01.2019 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal splatným celý dlh žalovaného z tejto zmluvy. Vzhľadom na vyššie uvedené, mal tak žalovaný k dátumu spisania žaloby neuhradené záväzky po lehote

splatnosti v celkovej výške 552,96 Eur (464 Eur = dlžná úverová istina, 65,43 Eur z titulu dlžných úrokov z úveru; 5,53 Eur = dlžné poistné z úveru; 18 Eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem tohto si žalobca voči žalovanému uplatnil aj nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 534,96 Eur od 17.01.2019 do zaplataenia.

3. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 05.04.2022, k tejto sa nevyjadril.

4. Nakoľko hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšovala 1.000 Eur, pričom išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, a nakoľko pre absenciu vyjadrenia žalovaného možno povedať, že skutkové tvrdenia strán neboli sporné, tunajší súd podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“) na prejednanie tohto sporu nenariadil pojednávanie. Dňa 05.05.2022 tunajší súd podľa § 219 ods. 3 C.s.p. oznámil čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku, a to na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu. Rozsudok bol následne verejne vyhlásený 13.05.2022.

5. Zo zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom 05.06.2018 vyplynulo, že žalobca sa zaviazal poskytnúť žalovanému revolvingový spotrebiteľský úver do výšky schváleného úverového rámca a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve, a žalovaný sa zaviazal poskytnutý revolvingový úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky, ako aj splniť si ďalšie povinnosti dohodnuté v tejto zmluve. Výška úverového rámca pritom bola v tejto zmluve uvedená v sume 5.000 Eur a súčasne tam bola uvedená aktuálna výška úverového rámca v sume 500 Eur.

6. Z výpisu z účtu žalovaného vyhotoveného, ako aj z potvrdenia žalobcu z 30.07.2021 súd zistil, že žalobca poskytol žalovanému celkovo 463 Eur (ako financovanie v prospech účtu predajcu), pričom k dátumu vyhotovenia tohto potvrdenia žalovaný z tejto sumy žalobcovi vrátil 0 Eur.

7. Z oznámenia žalobcu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 17.01.2019 (čl. 21 spisu) v spojení s fotokópiou poštovej obálky mal súd preukázané, že žalobca doručoval toto oznámenie (ako hmotnoprávny úkon) žalovanému. Žalovaný si ale zásielku neprevzal ani v odbernej lehote. Oznámenie (okrem iného) obsahovalo aj výzvu pre žalovaného podľa § 563 Občianskeho zákonníka na zaplataenie (aj) dlžnej sumy 552,96 Eur poskytnutej žalobcom žalovanému na základe úverovej zmluvy z 05.06.2018.

8. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb z 05.06.2018, ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

9. Podľa § 1 ods. 2, prvej vety zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

10. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

11. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb z 24.08.2017), právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

13. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

14. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

15. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

16. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb z 24.08.2017, ďalej len „nariadenie“), výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb uzavretá medzi žalobcom a žalovaným 05.06.2018 spĺňa definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko v danom prípade išlo o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy vo forme úveru podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch (žalobcom) ako právnickou osobou, ktorá ponúka, resp. poskytuje spotrebiteľské úvery v rámci svojej podnikateľskej činnosti spotrebiteľovi podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch (žalovanému) ako fyzickej osobe, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania alebo povolenia.

19. Táto zmluva je však neurčitá v jej základnej obsahovej náležitosti, ktorou je výška (schváleného) úverového rámca, keď v zmluve sa uvádza suma 5.000 Eur ako tzv. úverový rámec, ale súčasne aj suma 500 Eur ako tzv. aktuálna výška úverového rámca. Túto nezrovnalosť nie je možné odstrániť ani výkladom, a teda nie je možné ustáliť aký (schválený) úverový rámec si účastníci zmluvy vlastne v tejto zmluve dohodli. Vzhľadom na uvedené (keďže dojednanie o výške schváleného úverového rámca predstavuje podstatnú náležitosť zmluvy o úvere, čím je toto dojednanie neoddeliteľné od zvyšného obsahu zmluvy o úvere) možno celú zmluvu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka považovať za (absolútne) neplatnú pre jej neurčitosť (viď aj rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 28.01. 2015, sp.zn.: 11C/171/2014, ktorého závery potvrdil a jeho odôvodnenie si v plnom rozsahu osvojil aj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. 10. 2016, sp.zn.: 6Co/121/2015).

20. Na absolútnu neplatnosť zmluvy musí pritom súd prihliadať ex offa (aj bez návrhu strán), a to obzvlášť v prípade, ak ide o spotrebiteľskú zmluvu, kedy súd môže aj podľa procesných predpisov (§ 295 Civilného sporového poriadku) vykonávať dôkazy ex offa.

21. Z právneho záveru o (absolútnej) neplatnosti zmluvy ako celku vyplýva, že žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi právnym titulom bezdôvodného obohatenia podľa § 457 Občianskeho zákonníka len sumu, ktorú od žalobcu na základe tejto neplatnej zmluvy dostal, t.j. sumu 463 Eur (poskytnutá istina úveru = platby na vybraných platobných miestach) po odpočítaní doteraz (na základe tejto zmluvy) žalovaným uhradenej sumy vo výške 0 Eur, t.j. sumu 463 Eur. V tejto súvislosti súd takisto odkazuje aj na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. 10. 2016, sp.zn.: 6Co/121/2015. Preto súd podľa § 457 Občianskeho zákonníka vyhovel žalobe iba pre sumu 463 Eur a vo zvyšnom rozsahu (pre poistenie úveru a nákladov) ju zamietol. Na základe absolútne (od počiatku) neplatnej úverovej zmluvy totiž žalobcovi nikdy nemohol vzniknúť nárok na dojednané poplatky (vrátane uplatňovaných poplatkov na poistenie úveru). V prejednávanej príhode neprichádzala do úvahy taká

formulácia žalobného petitu, ktorá by zohľadňovala synalagmatický záväzok žalobcu, pretože žalobca na základe tejto zmluvy od žalovaného nič nedostal.

22. V súvislosti s uplatneným nárokom poplatky, však treba uviesť, že na tieto by žalobca nemal nárok ani ak by súd dospel k záveru, že táto zmluva o spotrebiteľskom úvere nie je absolútne neplatná, pretože (keďže išlo podľa zmluvy o spotrebiteľský úver) a táto zmluva neobsahuje obligatórnu obsahovú náležitosť vyžadovanú § 9 ods. 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch, teda adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (len adresu predávajúceho), tak to má podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za následok, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, a to od počiatku (od uzatvorenia zmluvy.) V tejto súvislosti tunajší súd odkazuje aj na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 03.12.2014, sp.zn.: 4Co/138/2014, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje, a podľa ktorého: „vedenie identifikačných údajov predajcu v pravom hornom rohu prvej strany zmluvy, na ktoré sa odvoláva žalobca, nemožno považovať za údaj, na základe ktorého by žalovaný ako spotrebiteľ nadobudol vedomosť, že si u tohto predajcu aj môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Súd prvého stupňa správne tento nedostatok zmluvy posúdil, a preto je úver bezúročný a bez poplatkov. Ani uvedenie žalobcu v ľavom hornom rohu prvej strany zmluvy ako subjektu, u ktorého si spotrebiteľ mohol podľa zmluvy uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť v zmysle námietky žalobcu, nie je podľa krajského súdu náležitým označením subjektu, u ktorého si môže žalovaný ako spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť.“ Obdobný názor, i vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave z 24. 11. 2014, sp.zn.: 23Co/354/2013.

23. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky ako druh príslušenstvo pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka vo výške 18 Eur, súd ho nepriznal, nakoľko vo vzťahu k tomuto nároku žalobca neunesol bremeno tvrdenia (nijak ho bližšie neodôvodnil, či nevysvetlil).

24. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na úroky z omeškania, tak vzhľadom na to, že zmluva zo 05.06.2018 je absolútne neplatná, teda neplatná od počiatku (od jej uzatvorenia), nikdy ani nemohlo dôjsť k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti (dlžnej sumy) z tejto zmluvy. K bezdôvodnému obohateniu došlo na strane žalovaného už momentom poskytnutia jednotlivých súm úverových prostriedkov, teda čerpaním týchto prostriedkov zo strany žalovaného. V prípade bezdôvodného obohatenia je splatnosť daná § 563 Občianskeho zákonníka, teda odvíja sa od momentu doručenia výzvy oprávnenej osoby povinnej osobe na vydanie bezdôvodného obohatenia. Za takúto výzvu možno považovať aj výzvu žalobcu obsiahnutú v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (hoci samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je inak ako úkon podľa § 565 Občianskeho zákonníka neplatné), pretože v tomto oznámení bol žalovaný vyzvaný (hoci z nesprávneho právneho titulu, teda nie z titulu bezdôvodného obohatenia) na úhradu (aj) sumy dlžnej z tejto zmluvy titulom bezdôvodného obohatenia. Toto oznámenie bolo žalovanému doručované, tento si ho však neprevzal ani v odbernej lehote. Nakoľko sa o obsahu oznámenia dozvedel až z príloh žaloby, ktorá mu bola doručená dňa 05.04.2022, bolo možné podľa § 563 Občianskeho zákonníka priznať žalobcovi úroky z omeškania najskôr od 2. dňa po tomto dátume, teda od 06.04.2022 (do zaplatenia.) Preto až tohto dňa súd podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania zo (súdom priznanej) sumy 463 Eur (bezdôvodného obohatenia), a pre skôr uplatnené obdobie musel súd žalobu zamietnuť. Rovnako musel súd zamietnuť žalobu pre uplatnený nárok na úroky z omeškania zo sumy prevyšujúcej priznanú sumu 463 Eur. Keďže k prvému dňu omeškania so zaplatením dlžnej sumy (06.04.2022) bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky v sadzbe 0 % ročne, priznal súd žalobcovi podľa § 3 nariadenia úroky z omeškania v uplatnenej sadzbe 5 % ročne.

25. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 262 ods. 1 ods. 2 Civilného sporového poriadku tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 68%. Žalobca si totiž v žalobe uplatňoval nárok na sumu istiny 552,96 Eur s príslušenstvom, avšak súd mu priznal istinu iba vo výške 463 Eur s príslušenstvom. Žalobca bol tak úspešný v rozsahu 84%, a tým žalovaný v rozsahu 16%. Súd náhradu trov konania podľa § 255 ods. 2 C.s.p. medzi strany pomerne rozdelil tak, že úspech žalovaného odpočítal od úspechu relatívne úspešnejšieho žalobcu a priznal tak žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 68% (84-16). O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením vyšší súdny úradník.

26. Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanému týmto rozsudkom určil v súlade s § 232 ods. 3 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.